

TAAL ACTIEF 4 | HANDLEIDING | GROEP 5-6

De verloren woorden van Donald Duck

Tijdsduur: 30 minuten | **Onderwerp:** woordenschat

Elk jaar komen er zo'n tweeduizend nieuwe woorden bij. Maar er verdwijnen ook woorden. Ze worden bijna niet meer gebruikt en sommige verdwijnen dan ook uit het woordenboek. Donald Duck verzamelde in het Ducktee-nummer vijftien van die woorden. Die staan in deze les centraal. Welke wordt het woord van het jaar?

Doel

- De kinderen ontdekken dat woorden tijdgebonden zijn.
- Ze oefenen met het zoeken in het woordenboek.

Materiaal

- Werkblad 'De verloren woorden van Donald Duck'.
- Woordenboek.

Vorbereiding

- Kijk de woorden van de les van tevoren door.
- Bekijk de pdf's voor het digibord die bij deze les horen.

Instructie

Laat de eerste pdf bij deze les op het digibord zien. Vraag: Wie kent deze woorden? Vertel dat het de vijftien woorden zijn die Donald Duck heeft gekozen voor de nominatie van woord van het jaar 2015. Leg uit dat dit allemaal ouderwetse woorden zijn, waarvan sommige woorden zelfs uit het woordenboek zijn verdwenen. Ga nog niet in op de betekenis van de woorden.

Start hierna het woordenboekspel met de tweede pagina van de pdf en laat de kinderen kiezen welke betekenis zij denken dat de juiste is. Ze kunnen het goede antwoord aankruisen op het werkblad.

Bespreek de antwoorden met de kinderen. Welke antwoorden hebben ze gekozen en waarom?

Vertel:

schobbejak betekent **iemand die slechte of stoute dingen doet of boef**

kloffie betekent **kleding of pak**

lariekoek betekent **grote onzin**

schorriemorrie betekent **een groepje mensen dat zich slecht gedraagt**

stoethaspel betekent **een onhandig persoon**

Bespreek de goede antwoorden van opdracht 1 (zie bij antwoorden).

Vraag hoeveel woorden de kinderen goed hadden.

Vertel dat de kinderen nu op het werkblad gaan kijken naar andere verloren woorden uit de Donald Duck. Ze bedenken wat de betekenis zou kunnen zijn en kiezen drie woorden waarvan zij vinden dat we die weer moeten gaan gebruiken.

Bespreek na afloop de top-3 woorden die de groepjes hebben gekozen om niet verloren te laten gaan. Schrijf ze op een vel papier en hang ze in de klas.

Zijn er momenten dat de gekozen woorden gebruikt kunnen worden in de klas?

Antwoorden werkblad

Opdracht 1

Schobbejak

- ☐ Een vieze jas.
- ☒ Iemand die stoute of slechte dingen doet.
- ☐ Een kano waarmee je op zee kunt varen.

Kloffie

- ☐ Koffie met melk.
- ☒ Een ander woord voor kleding.
- ☐ Een zakdoek.

Lariekoek

- ☐ Een ander woord voor gevulde koek.
- ☒ Grote onzin.
- ☐ De waarheid.

Schorriemorrie

- ☐ Een ander woord voor vuilnisbelt.
- ☐ Een plek waar honden uitgelaten kunnen worden.
- ☒ Een groepje mensen dat zich slecht gedraagt.

Stoethaspel

- ☒ Onhandig persoon.
- ☐ Borstel om de keuken schoon te maken.
- ☐ De hendel om een boot mee te besturen.

Opdracht 2

kieperen – iets ergens op gooien.

sinecure – Een heel makkelijk baantje.

miezerig – Heel klein en mager.

bakkeleien – Ruzie maken.

snipperdag – Een vrije dag midden in de week.